

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA VIII. BROJ 12.
Sibenik, 21. ožujka 1937.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

Veliki Petak

Pred Velikom smo Tjednom.
Dolazi nam Veliki Ponedjeljak,
Veliki Utorak, Veliki Srijeda...
No u tom Velikom Tjednu najveći
je, ipak, Veliki Petak.

Veliki Petak! Da li su se ikada
na svijetu, u jednom jedinom da-
nu, zbili čudesniji, strašniji i divni-
ji događaji nego što su se zbili na
jutarnjem suncu i u popodnevnoj
tami Velikog Petka?!

Na Veliki Petak visio je Veli-
ki na velikom križu. A oko Njega
vrvjelo je veliko mnoštvo i u ve-
likoj gužvi promatralo, makar i ne
znajući, velike stvari.

Sve je bilo onoga tužnog dana
veliko, pa su ga i nazvali velikim.

Velika je bila mržnja Židova:
farizeja, književnika, svećenika i
razjarene gomile ljudi. Morali su
Ga mrziti mržnjom pakla, kad su
ono mlado i poslušno Tijelo sra-
motno svlačili i bičevima ispisivali
po koži ispremiješana, krvava slo-
va zloradosti, himbe, podlosti i
svoje duševne gubavosti i gnijileži.
I ta velika mržnja je morala biti
gorča od žuči, pelina i smrdeljike,
kad su, u sjaju sunca, u probude-
nom cvrkutu ptica i u prvim miri-
sima okolišnih vrtova, zabijali te-
škim kladivom tvrde klince u meko
meso svetih nogu i presvetih ruku.

Jest, velika je bila mržnja ži-
dovskih zlikovaca, ali je bila i ve-
lika ljubav onoga Velikog Patnika
koji je ozdravljao uzete i uskrisi-
vao mrtve, a sama sebe dao usmr-
titi. Još veća je bila Njegova lju-
bav od njihove mržnje!

»Oče, oprosti im, jer ne
znaju što čine«. — U tim ri-
ječima se skriva neizmjereno i ne-
pojmljivo more ljubavi. Pada, bli-
jedi i izdiše; izdiše polako kao po-
klopljeni plamen svijeće, izdiše od
udaraca, mučenja i boli, a On ipak
moli za one koji Mu sve to, bez
milosrda i sustezanja, prouzroko-
vaše.

Niko nije mogao ni pomisliti
da bi mogao neko tako uzvišeno i
milosrdno ljubiti! I niko prije Nje-
ga nije tako ljubio i niko ne može
ljubiti, ako mu kroz žilu ne pro-
struji Milost koja neprestano izvi-
re ispod onoga golgotškog križa,
koji se, iako ga još isti dan zakopa-
še pod zemlju, još uvijek ponosno
i gordo diže prema nebu.

Veliki Petak je, dakle, velik
radi velike mržnje onih nezahval-
nih prostaka, radi velike patnje Bo-
žjeg Sina i radi Njegove velike lju-
bavi koja je podnijela patnju i po-

Nашe selo boluje od duhovne krize

Ko je kriv?

I naše selo boluje od duhovne
krize. Ono naše selo, časne prošlosti
— naših duboko kršćanskih otaca i
djedova.

Zašto tako strahovito tužan i suč-
bonosan prekid s prošlošću? Ko je
kriv tomu lomu u priprostim dušama
naših običnih ljudi?

Farizejska duša zemaljskih pogla-
vica!

Ljudstvo nije stoka koja lunja
bez svrhe i cilja. To nije krdo tegle-
ćih četveronožaca koji nemaju što dru-
go, nego nositi breme i šutljivo sno-
siti udarce od svojih gospodara.

Ljudstvo su čete koje razumom
i voljom vođene koracaju k zelenim
poljanama neba; mi smo putnici s le-
gitimacijom koja daje pravo na jedno
mjesto u vječnoj domovini Gospodara
vasione.

To je naše određenje. To je cilj
naših mučnih koracanja ovim stazama
koje su strme i kaljave.

To je glavno! Ako to dignemo,
onda smo u istoj vrsti s krdima i čo-
porima četveronožnih i dvonožnih ži-
votinja i zvijeri.

Je li tako ili nije?
Krist Gospodin naš — visoko je
izdignuo veličinu našega dostojanstva;
i jasno nam je zarezao brazdu kojom
nam je ići; i pružio nam sva pomagala
koja vode nebu. — Raspeli su nam Ga
rutave farizejske duše!

Farizejske duše raspinju i nas,
priznavaoše Križa. U nama i po na-
ma je Krist i danas raspinjan; Nje-
gova smrtna borba ne počinje samo
u Masliniku, a svršava na Golgoti;
Krist u agoniji je i sada, i biće kroz
sve vjekove, doklegod bude farizejskih
duša koje mrze Njega a u Njemu i
nas.

Poklonici zemaljskoga carstva
dnevno nas mrcvare.

Čitajte

»KATOLIK«

bijedila mržnju.

Kad se ispunilo vrijeme, zra-
kom je proletio brzinom munje,
sve do krajnjih polova zemlje, naj-
bolniji uzvik koji je ikada začulo
nebo i zemlja:

— »SVRŠENO JE!«

Izmučeno Tijelo prvog i jedi-
nog, u pravom smislu, Čovjeka
klonulo je, oslobodivši se zadnjeg
grozničavog trzaja, a duša je otišla
k Ocu.

Zaista, bilo je svršeno sa ze-
maljskim životom tijela u kojem
je prebivao Bog, ali, onog istog ča-
sa, završi se i vlast tame nad Svije-
tlom. I križ, koji je dotada bio

Širite naš

„Katolik“

I oni, koji Crkvi na svakoj stazi
stoje za petama, zlobnički kažu: Neka
se makne kad ne može riješiti nijedno
životno pitanje kruha i ruha!

Kršćani u zbor! To bi mo-
rao biti poklik vremena koje je do
ludila tupo i zlobno.

Dolje s parazitima kojima je tu-
đe evanđelje!

Ko je kriv da narod sela i grada
prekida s naukom Križa?

Oglašujte u

„Katoliku“

Tim ludilom života obra-
čunava samo čisto kršćan-
stvo.

Junior

Socijalno zrnje

OSTAVŠTINA KARDINALA MAURINA

16 novembra 1936 je umro kar-
dinal Maurin. I njegov slučaj nam po-
kazuje, kako je katolička Crkva „ka-
pitalistična“.

Neprijatelji Crkve su rovarili pro-
ti njemu, da je u vezi s novčanim
magnatima. Sudili su po svojim vo-
dama, koji vrlo brzo obogate. Istaknuti

poruga i sramota, posta svijetli
znamen pobjede i zanosa, ljubavi i
poštovanja.

Da su oni zlikovci znali kakva
će se čast iskazivati sramotnom dr-
vu križa, nikada Ga, sigurno, ne bi
propeli na križ. Radije bi ga bili
po sto puta kamenovali, potopili u
more ili spalili u razbukalom po-
žaru. Jer danas se, sa suzama ga-
nuća i granitne vjere, pjeva:

»Oj zdravo, Križu, nado sva!

U dane muke Gospodnje

umnoži milost dobrima

i digni krivnju s grešnika.«

Otajstvo Križa sjaji se! Oro
je prviput zasjalo, kad je, pomrčav-

treba to, da je kardinal Maurin bio
50 godina svećenik, 25 godina nadbi-
skup u Lyonu i 20 godina primas
Francuske — i u času svoje smrti nije
imao više nego 1000 franaka.

U svojoj oporuci piše: „Neka se
ne iznenade moji domaći, što iza
moje smrti ne će naći ništa ili skoro
ništa. Svećenik je za duše, župnik za
župljane, biskup za svećenike, vjerni-
ke i zavode svoje biskupije. Sve što
sam primio, razdjelio sam“. — Za-
tim nastavlja: „Moja sestra neka dađe
1000 franaka, ako ih dobije u mojoj
ostavštini, za Mise, koje neka se pri-
kažu za pokoj moje duše“.

ZIDOVSKO MESIJANSTVO

Vrlo je zanimivo pismo koje je
pisao Baruch Levy Karlu Marxu: „Ži-
dovski narod kao cjelina biće svoj Me-
sija. Zavladaće čitavim svijetom time,
da će združiti sve druge ljudske ra-
se, izbrisati granice i uništiti monar-
hije, koje su oslon partikularizma, us-
tanoviti univerzalnu republiku, koja će
Židovima posvuda priznati pravo dr-
žavljanstva. U toj novoj ljudskoj or-
ganizaciji Židovi će postati, koji će
tada živjeti rašireni po čitavoj zemlji,
svi iste rase i istog uzgoja, a ipak da
ne tvore posebnu narodnost, bez teš-
koća posvuda vodeći elemenat; a po-
sebno, ako im uspije radničkim ma-
sama naturiti neke iz svoje sredine
kao stalne vode. Vlade sviju naroda,
koje će sačinjavati opću univerzalnu
republiku, bez teškoća će preći u ru-
ke Židova, ako proletarijat pobjedi.
Gospodari Židovi će ukloniti privatno
vlasništvo; posvuda će upravljati jav-
nim imanjem. Tako će se ispuniti o-
bećanje, da će Židovi, kad dođe doba
Mesije, držati pod ključem bogatstva
sve narode zemlje.“

A sadašnji židovski pisac Henrik
Barbusse u svojoj knjizi „Isus“ piše:
... Kažu da se ispunjavaju vremena
i da je došao čas revolucije.... To
su sanje našega naroda.... I pasti
ćemo narode željeznom palicom....
Dakle, Židovi su uvijek isti!

SVJETSKA IZLOŽBA U PARIZU

Ove se godine u Parizu priređuje
ogromna svjetska izložba. Pučko-fron-
taška vlada Leona Bluma je ustupila i
boljševičkoj Rusiji jedan od najljep-
ših prostora — 6500 m.² Sagradiće ve-

ši sunce, svu zemlju poplavila gu-
sta, neprovidna tama; i otada se
njegova sjajnost uvijek povećava-
la i obasjavala sve šire krugove ze-
mlje.

Križ se sjaji na raskršćima
automobilskih puteva i na zavijut-
ku nepoznatih nogostupa; diže se
posred milijunskih gradova i u o-
samljenim zakloništim gubavaca;
propovijeda u zagušljivim dolina-
ma, u kojima presijecaju zrak crni
tvornički dimnjaci, i sa zračnih
gorskih vrhunaca.

Otajstvo Križa blista se!

Dodite, poklonimo se!

lik paviljon u kojemu će biti kino i kazalište. Organ sovjetske delegacije piše o nacrtima: „Posjetnik će moći upoznati tehnički i industrijski napredak sovjetske zemlje, koji će pokazivati krasne slike... Tamo će biti prikazano uređenje blagdana, porast pučanstva, 7-satni radni dan, zaštita rada i ljudsko zdravlje, socijalno osiguranje i zaštita majke i djeteta...”

No sve to će biti umjetno, da mogu zaslijeptiti oči naivnim ljudima. Sigurno neće prodati na izložbi Gideovu knjigu.

KOMUNISTIČKA LOGIKA

Kotimično komunisti upotrebljavaju neke riječi uvijek u vezi; tako na pr.: fašizam i rat, komunizam i sloboda. Evo primjera njihova mijenjanja pojmova:

svaki antikomunista je fašista,
svaki fašizam znači rat;
dakle: svaki antikomunista hoće rat!

Zaključak iz toga: tko želi mir, mora biti komunist. Ali mi nismo toliko naivni, da ćemo vjerovati njihovim frazama. Ta, svi znamo, da komunisti rade na tome, da dođe do svjetske revolucije.

LENJINOV RED

Rusija je zabacila sva odlikovanja kao igračke buržujke oholosti. To nije dugo potrajalo i uveli su Lenjinov red. Novi znak, da komunizam hiti u buržujstvo.

Novinar Wisniewski je bio odlikovan Lenjinovim redom zato, jer je napisao članak, u kojemu zahtijeva, da se svi Staljinovi protivnici moraju najstrože kažnjavati i poubijati.

Lenjinov red, dakle, danas dijele progornitelji i krvnicima onih, koji su bili najbolji pomagači Lenjinovi i pioniri boljševizma.

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 21. III: *Cvjetnica*. — Sv. *Benedikt*, opat. Rodio se u Noreiji u Italiji g. 480. U 15. godini ostavi svijet i povuče se u pustinju. U pustinji uz teški pokornički život morao je da iztrži i tešku borbu u nastupima protiv sv. čistoće. Često puta, da nadvlada tu strašnu napast, bacio bi se gō u trnje i na taj način umirio grješne požude. Kad su ga neki opaki ljudi htjeli otrovati, svetac blagoslovivši čašu, prije nego je htio da pije, čaša istoga časa pukne i sva se razlije. Osnovao je benediktinski red i udario temelje zapadnom redovništvu. S pravom ga nazivaju ocem monaštva i redovništva na zapadu. Umro je 21. III. 543.

Ponedjeljak, 22. III: Sv. *Katarina*. Bijaše kćerka sv. Brigite. Po želji očevoj stupi u brak. Iza prerane smrti muža pođe u samostan. Istakla se svetim i pobožnim životom. Napisala je knjigu: „Duševna radost”. Preminula je 24. III. 1381.

Utorak, 23. III: Sv. *Turibij*. Po narodnosti bio je Španjolac. Živio je

u 16. vijeku. Po želji španjolskoga kralja Filipa II. primio se nadbiskupske stolice u Lini. Svoju je nadbiskupiju 3 puta svu pješice obišao. Podigao je veliki broj crkava, sirotišta, bolnica i odgajališta za djecu. Svim silama borio se protiv svojih sunarodnjaka — Španjolaca, koji su na svakojake načine ugnjetavali i iskoristavali bijedne urođenike. Umro je na današnji dan g. 1606.

Srijeda, 24. III: *Post bez nemrsa*. — Sv. *Gabrijel Arhandeo*, koji je navijestio Bl. Dj. Mariji, da će začet i poroditi Isusa po Duhu Svetome.

Veliki Četvrtak, 25. III: jest dan o kojem je Isus kazao, da ga je velikom željom očekivao. Na Vel. Četvrtak Isus je ustanovio veliki sakrament ljubavi — sv. Pričest — Blagdan Naviještenja Gospina ili Blagovijest prenosi se na 5. travnja, ali bez vanjske svečanosti.

Veliki Petak, 26. III: Spomendan Isusove smrti. Na Vel. Petak u 3 s. podne izdahnuo je u najvećim mukama na Kalvariji Isus Krist, Otkupitelj i Spasitelj svijeta. Na Veliki Petak, u 3 s. popodne prekini časom svaki rad, pa se pokloni i zahvali Isusu, što je za te umro i tako te otkupio.

Velika Subota, 27. III: Spomendan Isusovog počivanja u grobu. — Sv. *Ivan Damaščanski*. Rodio se u Damasku g. 679. Iza očeve smrti razdijeli bogatu baštinu siromasima i otiče u samostan. Istakao se kao veliki branič sv. slika. Umro je g. 780. — Danas je *post i nemrs*, ali samo do podne.

Cvjetna nedjelja

Citanje poslanice blaženoga Pavla Apostola Filipljanima (2, 5—11): — Braćo! Ovo osjećajte u sebi kako i u Kristu Isusu, koji budući u obličju Božjem nije držao otimačinom da je jednak Bogu, nego je sebe poništio uzeti obličje sluge postavši sličan ljudima i vanjstvom nađe se kao čovjek. Ponizi sam sebe postavši poslušnik do smrti, i to smrti na križu. Radi čega i Bog Njega uzvisi i darova Mu ime koje je nad svakim imenom (*ovdje se poklekne*), da se u Ime Isusovo pokloni svako koljeno na nebu, na zemlji i pod zemljom, i svaki jezik da prizna da je Gospodin Isus Krist u slavi Boga Oca.

† *Slijedi sv. Evandjelje (pri blagoslova palama i maslina) po Mateju (21, 1—9)*. — U ono vrijeme: Kad se približi Isus k Jerusalemu i dođe u Betfagu k maslinskoj gori, posla dva svoja učenika govoreći im: Pođite u selo, što je prema vama i odmah ćete naći oslicu privezanu i oslića s njome! Odežite i dovedite k meni! I ako vam ko što reče, kažite, da trebaju Gospodu, i odmah će ih pustiti. A ovo se sve dogodilo, da se ispuni, što je kazao prorok govoreći: Recite kćeri Sionskoj: Evo kralj tvoj ide k tebi krotak, sjedeći na oslicu i na osliću, mladetu podjarmljenice. A učenici otišavši učiniše, kako im je zapovjedio Isus. I dovedoše oslicu i oslića i staviše na njih haljine svoje,

te ga postaviše sjesti. A veliko mnoštvo prostrije haljine svoje, po putu; a drugi odsijecahu grane od stabala i sterahu po putu; a mnoštvo, koje išaše pred njim i za njim, kličaše govoreći: Hosana sinu Davidovu! Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje!

Najtužniji dani

Korizma se približava kraju. Još nekoliko dana, i svršice post, korota i žalost. No prije nego se potpuno predamo uskrsnom veselju, moramo proživjeti najtužnije i najveće korizmene dane, koje je Crkva prozvala Velikom Sedmicom.

Vrata, kroz koja ulazimo u Veliku Sedmicu, jest Cvjetna nedjelja, u kojoj se mijesaju čuvstva Kristove slave i trpljenja. — Obred prije sv. Mise: blagoslov palama i maslina, sjeća nas više Kristove slave, pobjede i mira, a sama sv. Misa, za vrijeme koje se čita muka po Mateju, govori nam o trpljenju, o bolnim događajima zadnjih dana u životu prezrenog Nazarenca.

Šest dana prije židovskog blagdana Vazma Gospodin je ušao u grad Jeruzalem. Više puta je On posjetio Jeruzalem, ali nikada nije Njegov ulazak u nj bio tako javan i svečan kao ovaj puta.

Dočekalo Ga je i pratilo veliko mnoštvo, uz pjesme, poskočnice i vesele povike. Kličali su Mu kao kralju: Hosana! Hosana!

Po putu, mjesto sagova, prostirahu zelene isvijete granepalama i maslina, a poda Nj bacahu svoje vlastite haljine, da bi Mu tako iskazali svoju pravu i naročitu ljubav.

Toganevidenog slavlja, kraljevskog ulaza u Jeruzalem, sjeća nas današnji obred blagoslivljanja paominih i maslinovih grana, a poslije i procesija s njima.

No kako odmah poslije Cvjetne nedjelje slijede dani muke i smrti Gospodinove, nemoguće je da se danas ne sjetimo i tih gorkih časova. Zato nam o njima, vjerno i živo, pripovijeda evandelist Matej, kojega ćemo danas u crkvi sabrano i skrušeno slušati.

Krist pobjednik i Krist patnik, to su dva lika, dvije misli koje nas vode kroz čitavu Veliku Sedmicu sve do uskrsnog jutra, kada se odvalio grobni kamen pod kojim je bio Patnik i Pobjednik pokopani. Kristova muka i slava tako su međusobno usko povezane, da se ne može razmišljati o muci, a da se ne pomišlja na slavu, niti se može razmišljati o slavi, a da se u jedno ne pomišlja na muku.

Tri dana poslije Cvjetne nedjelje: Veliki ponedjeljak, utorka i srijeda, postavljeni su kao neposredna priprava na otajstvo otkupljenja, kojemu su potpuno posvećena tri zadnja dana korizme i Velike Sedmice: Veliki četvrtak, petak i subota. To je najveća i najsvetija trodnevica u godini.

Kroz ta zadnja tri dana naše su crkve pune. Narod u velikom broju ide u crkvu da prisustvuje dirljivim i pre-

jednoga svećenika kao utemeljitelja sv. Ispovijedi, nego samoga Velikoga Svećenika, Isusa Krista. Ta tko bi od ljudi mogao zamisliti tako divnu ustanovu koja oprašta i najvećim skrušenim grješnicima teške grijeha, ako je ne bi ustanovio sam Sin Božji. S grijehom naime vrijedamo Boga. Zato nam može jedino Bog oprostiti grijeha. A to Bog čini preko svoga — nama vidljivoga zamjenika — čovjeka-ispovjednika ovdje na zemlji, pa zato nam oprašta svećenik-ispovjednik u ime Božje sve grijeha.

Ima i takvih koji kažu: Dosada nijesam toga nikada prakticirao, a zašto bih to sada činio. To uopće meni nije potrebno. Dragi kršćanine, zašto tako govoriš? Ti izbjegavaš stvar koja ti je svaki dan potrebna. Hoćeš da vrijediš kao dobar čovjek i kršćanin, a imaš i pravo. No dobar kršćanin i Bogu mio čovjek bićeš jedino tada, kada se budeš sam brinuo za svoju duševnu ljepotu i svetost. A za to je potrebna česta sv. Ispovijed i česta sv. Pričest. Bog ti kaže već na prvim stranicama sv. Pisma: „Budi svet, jer sam Ja svet”. — I po tom receptu Božjega Liječnika i Suca bićemo svi sudeni.

Zato idimo k sv. Ispovijedi što češće, da očistimo svoju savjest i da

krasnim obredima.

Veliki četvrtak je posvećen uspomeni ustanove presvete Euharistije, i zato se taj dan najbrojnije pristupa k stolu Gospodnjemu. Kako se taj dan ne može, radi tuge i žalosti svete majke Crkve, iskazati sva dužna čast presvetoj Euharistiji, ustanovljen je posebni blagdan — Tijelovo.

Na Veliki četvrtak biskupi u svojim katedralama posvećuju sveta ulja i peru noge dvanaestorice siromaha.

Poslije četvrtka dolazi Veliki Petak, vrhunac boli, smrtni dan Kristov. Taj dan, jedini dan u godini, svećenici ne govore sv. Misu, jer je Veliki Svećenik prinio Bogu Ocu krvavu žrtvu na križu, oko koje jedine se, srčcem i umom, moramo danas okupiti.

Dirljiv je obred otkrivanja svetog Križa. Svećenik, u tri maha, svlači s križa ljubičasto ruho i potresnim glasom pjeva:

„Evo drvo Križa, na kome je visjelo spasenje svijeta.” — I kad ga otkrije, slijedi klanjanje i ljubljenje.

Uvečer je, u našim primorskim krajevima, poslije pjevane „jutrenje” i propovijedi, velika procesija selom, koja se polako, uz pjevanje pokorničkih pjesama, pomiče, osvjetljena stotinama svijeća koje gore na kućnim prozorima.

Na Veliku Subotu, u podne, prekida se post i već jedan drugome, uz slavljenje zvonova, čestitamo sretan Uskrs.

Crkva je u tuzi. U najdubljoj tuzi koju proživljava u godini. I dok ona tuguje, možemo li se mi veseliti? — Ako nismo nikad dosad mislili, mislimo ovih dana kako Krist „ponizi sam sebe postavši poslušar do smrti, i to smrti na križu”.

Liturg

Po državi

REZIMI „LIJEPE ESPOMENE”. Jedan je zastupnik iznio u beogradskoj Nar. Skupštini slijedeći slučaj bivšega bana drinske banovine a kasnije ministra unutrašnjih posla u vladi Boška Jejića — Velje Popovića. On je pisao ravnatelju čačanske gimnazije slijedeće pismo: „Moj šef kabineta polaze kod vas privatne ispite od 5 do 8 razreda. Moj odlični prijatelj ministar prosvjete odobrio je ovo polaganje, jer šef kabineta odlazi u inostranstvo. Ometan službom nije se mogao potpuno spremiti i ja ga preporučujem Vašoj pažnji i ostale gospode nastavnika.” — 4 su nastavnika stradal radi ovoga slučaja na istoj gimnaziji, jer su se htjeli držati propisa.

NOVI TEOLOŠKI FAKULTET gradiće se u Mariboru. Za nj je predviđeno 10 milijuna dinara.

SELJACKE KOMORE. Na godišnjoj skupštini „Kmetijske Zveze” ministar dr. Korošec održao je govor, te je rekao, da će se Goskora naredbenim putem osnovati seljačke komore.

GRADNJA MOSTA PREKO SAVE KOD ZAGREBA. Domaćoj Brodskoj tvornici vagona i mostova ministarstvo saobraćaja povjerilo je gradnju željezničkog dvotračnog mosta preko Save kod Zagreba u vrijednosti preko 28 milijuna dinara.

možemo ono vrijeme, kada nemamo na savjesti smrtnoga grijeha, učiniti što više dobrih djela kojima zaslužujemo nebo.

***

Sada još nešto o sv. Pričesti. Zv. Nikola Flijan ili brat „Klaus”, koji je živio u Svajcarskoj (1417—1487) vidio je u jednom viđenju prekrasnu palaču i u njoj zdenac iz kojega je teklo vino, ulje i med u žarkom sjaju i u isti mah čuo riječi: „Tko je žedan, neka dođe i pije!” Klaus je htio naći vrelo toga zdenca. I kod traženja dođe do visoke dvorane, u kojoj ugleda oltar, koji se otvorio sam od sebe, a u njemu je bilo vrelo, čisto i tako duboko, da ne bi moglo usahnuti nikada. I kad je Klaus tražio ljude koji bi htjeli piti iz ovoga zdenca, vidje ih mnogo u daljini, kako su opterećeni radom i brigama ovoga svijeta. Samo ih je malo došlo piti iz ovoga zdenca, a ostali su od žede umirali.

Ovo viđenje znači sv. Pričest. Isus sam sebe naziva zdencom koji vodi u život vječni. Tko pije od ove vode, ne će biti žedan do vijeka. U ovom sakramentu je nazočan Isus, sam Sin Božji, naš Spasitelj, dušom i tijelom u obliku jela i pića. Bez ove nebeske hrane ne može nijedan kršća-

Podlistak

Uskrsna sv. Ispovijed i sv. Pričest

U apostolska su vremena kršćani svaki dan pristupali k sv. Pričesti. Zato nije Crkva ni određivala kada su kršćani dužni primiti svete sakramente. No u toku stoljeća kršćani su ohladnjeli za češće primanje sv. sakramenata. Zato je Papa Inocent III. na četvrtom lateranskom crkvenom saboru god. 1215. odredio, da se moraju svi kršćani u uskršno doba pričestiti, a prije toga ispovjediti. Tko ne bi toga učinio, smrtno griješi.

Sigurno ćete pitati, kako to da je Crkva u tome tako stroga? Svakako stoga, što je ovaj njezin postupak za našu korist. Sv. Crkvu je ustanovio Isus Krist. I ovoj Crkvi je On sam dao vrelo milosti time, što je ustanovio i Njoj dao sedam sv. sakramenata, koji zadovoljavaju kršćane u svim prilikama.

Da nam se izbriše istočni grijeh, imamo sv. Krst; da budemo stalni u vjeri i onda, kad nastanu progonestva, imamo sv. Krizmu; da u Božjoj milosti rastemo, imamo sv. Pričest; da očistimo svoju savjest, i-

mamo sv. Ispovijed; za sretan put u vječnost i za sretnu tjelesnu smrt imamo sv. Pomast; da možemo primiti sv. Sakramente, imamo svećenike, koji su primili sakrament misničkoga posvećenja; i da se ljudski rod množi, imamo sakrament sv. Zenidbe.

Od svih sv. sakramenata sv. Ispovijed i sv. Pričest su mnogim ljudima najmrži. Zašto?

Neki kažu da ne idu na sv. Ispovijed, jer ne griješe. To je potpuno krivo, jer svi smo grješnici. Ako pravdnik pogriješi sedam puta na dan, koliko puta padnu oni, koji ne primaju sv. sakramenata, koji se ne mole Bogu. Tko pak kaže, da „nema grijeha, je lažac”, po riječima sv. Ivana apostola.

Drugi kažu, da se nije moderno ispovjedati. Ali pametan, razuman kršćanin, koji znađe cijeniti, ne samo svoje smrtno tijelo, nego još više svoju neumrlu dušu, znađe da je to jedino i upravo njemu samome u korist i da to Bog zahtijeva od njega, pa ne pazi na ljudski obzir, nego, primajući sv. sakramente, vrši svoju dužnost.

Treći kažu, da su sv. Ispovijed uveli u Crkvu sami svećenici. Dosada nam povijest nije zabilježila ni-

STRAJK U CEMENTNOJ INDUSTRIJI SPLITA još uvijek traje. Stete su ogromne, jer se penju na desetke milijuna. Njime nijesu samo pogodene tvornice, koje više ne produciraju, a ni sami radnici, koji su u tim tvornicama radili i koji su na nadnicama dosad izgubili oko 4 milijuna dinara. Stetu trpi cjelokupna naša privreda.

OKO UDAJE UCITELJICA. Izvršni odbor Jug. učiteljskog udruženja raspravljao je o položaju učiteljica, kojima se amandmanom Financijeskog zakona, pod prijetnjom gubitka službe, zabranjuje udaja učiteljem. Odbor među ostalim konstatirao je, da su u toku posljednjih godina učiteljice pretrpjele oko 40 udaraca: najprije se udareno na njenu plaću, ako je udata za činovnika, i oduzet joj je doplatak, a sad se udarilo na njenu penziju i slobodu biranja bračnoga druga. Još je konstatirao: Ovim amandmanom osporava se intimno pravo svakoga misaonog bića da sebi bira bračnog druga. Od izbora bračnog druga zavisi porodična harmonija, najsigurnija osnova za pravilno uzgajanje porodičnog pomlatka i za svaki rad, kojim se unapređuje narod i država. Amandmanom se onemogućuje jednom velikom broju školovanih žena, da u mladim godinama stupe u brak i na taj način stvara se mogućnost za najteže moralne posljedice.

NAJVEĆI AERODROM u državi biće sagrađen u Pančevu. U tu svrhu otkupljeno je već 320 jutara zemlje. Sa gradnjom će se početi narednoga mjeseca. Osim toga Pančevo dobiva novu poštansku zgradu, koja će stajati oko 2 milijuna dinara, a gradnje se doskora i veliki žitni silos.

STETNE POJAVE. Prošlih dana je dr. Jure Suteja zatražio od Hrvatskog akademskog društva „Kranjčević“ u Sarajevu, da sključi iz članstva dva člana, i to jednog, koji je sudjelovao u napadaju na upravu „Hrv. Dnevnika“ u Zagrebu, a drugoga, jer je to javno odobrio. „Kranjčević“ je sa 31 protiv 6 glasova odbio ovaj zahtjev dra Suteja. Društvo je međutim poslalo proročav dru Mačeku, u kojem mu izražava svoje povjerenje, ali ističe, da ne može dovoliti, da se bilo tko pa ni dr. Suteja upliče u društvene stvari. Činilo se, da će se ova stvar mirno izglediti, kad se sinoć odigrao događaj, koji je izazvao osudu svih sarajevskih Hrvata bez razlike vjere. Trojica radnika sačekala su u Odošašnoj ulici profesora Rudolfa Zaplatu, kustosa zemaljskog muzeja, te sa ga napali i teško ispremljali. Ovaj je napad izvršen navodno za to, jer je prof. Zaplata bio na strani većine društva „Kranjčević“, koja je odbila predlog dra Suteja. Napadači su pronađeni i uhapšeni, te su na preslušanjima izjavili, da ih je nagovorio, da napadnu prof. Zaplatu, Stjepan Lakatoš, koji je poznat u Sarajevu kao stalni pratilac dra Suteja. Napadači su još izjavili, da im je obećano, da će dobiti nagradu nakon izvršenog napadaja. U sarajevskim hrvatskim krugovima žali se vrlo, da je izvršen ovaj napadaj i da se Hrvati međusobno napadaju i tuču. Vlasti vode istragu protiv napadača.

PROIZVODNJA VINA U DALMACIJI. U 1936. godini ukupno je proizvedeno 641 hiljadu 300 hektolitara vina, za 271 hiljadu 400 hektolitara manje negoli u godini 1935.

OVOGODIŠNJI USKRSNI PRAZNICI za naše katoličke vjere traju od 25 do uključivo 30. t. mj.

U živjeti kao kršćanin, jer sam Isus kaže: „Uistinu, uistinu vam kažem, ako ne budete jeli tijelo Sina čovjeka i ne budete pili njegovu krv, ne ćete imati života u sebi“. A zašto ne?

Zato, jer je Bog život, a živi zaista jedino onaj, koji živi u Bogu. S Bogom je sjedinjen jedino onaj koji prima presv. Euharistiju. Moramo biti sjedinjeni s Bogom, jer nas je Bog stvorio i spasio. Ovo je moguće jedino pomoću dostojnog primanja Kristovoga tijela u presv. Pričesti. Ako dakle nemamo ozbiljne želje za sv. Pričesti i ne primamo često Krista Isusa u svoje srce, nećemo imati prava na vječni život, jer se time udaljavamo od Boga. Udaljiti se pak od Boga, znači umrijeti. Zato je bl. Klaus vidio toliko ljudi, kako umiru od žeđi.

Hoćemo li biti i mi među njima? Nećemo! Odlučimo pristupiti što češće k sv. Pričesti, jer onda će živjeti u nama Isus, Spasitelj duše naše. Ako budemo tako radili, onda ćemo preko čitave vječnosti uživati Boga samoga, ne u prilici ili u slici, nego stvarno. Bože daj, da bi nam se svima ova želja ispunila!

Fra Rajmundo

Molitva za zalutalu braću na Veliki Petak

Da ih ne odbaciš! . . .

Rekao si, a riječ Tvoja je Istina, Vječni: *Kad budem uzdignut od zemlje, sve ću privući sebi.*

Zemljaci Te Tvoji eto zanijekaše i . . . propeše . . . Pomamna krika ozvanja svetim gradom: Ne toga, nego Barabu! Golgota, Tvoj žrtveni oltar, rumeni se u Tvojjoj krvi. A Ti, Golgotski Mučenice, usred groznih muka, otvaraš svoja božanska usta i . . . govoriš: Oče, oprostimi, jer ne znam, što čine!

Gospode, eto si uzdignut od zemlje. Dodoh stoga i molim Te, da ih privučesh sebi . . .

Do probodenih Ti nogu klečim i molim. Vapim i plačem za selo koje dolje kraj uzburkanoga mora leži besvijesno, smrskano, bolno i stenje pod udarcima čekića i srpa.

O, smiluj se, veliki Bože, zalutalima u njemu. Pjena im ispunja usne, iz kojih se prolama krik očajne mržnje: Tebe nećemo, Kriste, nego Lenjinaj!

Kako nečasno gone Tebe, svoga jedinog dobrotvora! A Ti si ih uvijek skupljao pod okrilje milosti svoje, kao što kvočka skuplja pilice svoje. No oni neće da priznaju dan dolaska Tvoja.

Kriste, budi i ovaj čas milosrdan, kao što si uvijek, pa ponovno izusti i nad ovim selom onu veliku Golgotsku riječ: Oče, oprostimi, jer ne znam, što čine!

Da, ne znam, što čine!

Zgrčen pod Križem Tvojim, ljubim Ti krvine noge, koje su prolazile zemljom čineći dobro, i molim Te, da ih ne uslišaš, da ne otiđeš od njih, već

Ono prvo i najvažnije

Slobodna ljubav

„Studentske novine“ pišu:

„Pre dve godine na jednom logorovanju jedan od voda skauta i studentata planinara inače marksista, sin jednog poznatog beogradskog trgovca iznenada je zatekao svoju rođenu sestru sa jednim drugom u jednoj vrlo delikatnoj i nezgodnoj situaciji, što bi se prostije reklo zatekao ih je na delu. Na sve to on potpuno odan principima slobodne ljubavi, nije ni najmanje reagirao. Zabeležio je samo taj slučaj u svome dnevniku kao važan događaj, kada je i njegova sestra, sa kojom je inače dosta teško išlo, na praksi primenila suptilne teorije slobodne ljubavi.“

Savremena epizoda iz života onih modernih. Praksa teorije koja ovako izgleda:

„U današnje vrijeme velik dio omladine došao je do spoznaje da je spolno općenje jedino pravilno rješenje seksualnog pitanja“ (v. knjigu „Srednjoškolske govore“ strana 67). „Takav društveni poredak moguć je samo u besklasnom društvu za čije se ostvarenje bori progresivna proleterska klasa“ (v. „Srednjoškolske govore“ strana 68).

To je samo jedan dokaz da crveni divljaci izrabljuju u svoje zakulisne svrhe ne samo loše socijalne prilike savremenoga društva, nego i razvital seksualnoga nagona u čovjeku. To je i glavni oslonac njihove propagande kod mladih ljudi.

Kad se u danima proljetnih oluja, danima velikih i teških kušnja dođe s ovakvim načelima, lako je potpuno predobiti mlada čovjeka za se-

Nemile pojave

Što ovo znači?

Već je duže vremena, da su se počele u Privi-Luci širiti nove, razorne ideje. Župnika, kao pastira svoga stada, boljelo je srce. Zato je lijepim riječima i uvjerljivim dokazima nastojao odvratiti zlo iz svoje župe. No sav taj rad vrijednog župnika o Petra Turkalja nekim elementima nije bio po čudi. Zato su tražili zgodu, da mogu iskaliti na njemu sav svoj bijes. I doista u srijedu 10. t. mj. su se pokazali.

U jednoj lađi uz obalu došlo je do prepirke između dvojice. Jedan drugoga su obasipali strašnim psovkama i kletvama. Vrijedao se Bog, Isus Krist, Bl. Dj. Marija i svi sveci najpogrdnijim imenima i nazivima. Sve blago, koje su njegovali u svojim srcima, pokazali su vani. Župnik je bio

ostani kraj njih, jer oni nijesu svemu krivi.

Dok ih je oskudica stiskala koštunjavom rukom, pružila im je zvjerska Kominterna crvenu jabuku varave vlasti, . . . i zagrizoše, pa sad eto omamljeni gone Tebe, Stvorca sve vlasti.

Gospode, nijesu svemu krivi!

Ljutica zmija obećala im je povratak zemaljskom raju, iz kojega je upravo ona jednom istjerala praroditelje naše. I zavarava ih, jer reče, da tamo ima mnogo slobode . . . pravde i . . . kruha. A oni smrtno gladuju baš slobode . . . pravde . . . i kruha.

O zmijo . . . o nepovratni, zauvijek izgubljeni zemaljski raju!

Slobode . . . pravde . . . kruha!

Poklici su to, koji se čuju iz čete, spremne za put k crvenom raju. Jer pričaju im, da tamo ima svega, a najviše kruha.

Na Tebe pak, Spasitelju naš, neprestano viču, da si jedino Ti kriv svemu.

Stoga Te gone od sebe kao svoga krvnog neprijatelja, ali molim Te ostani kod njih i povedi ih Ti k izvoru sreće, jer su oni slijepi.

Da, potpuno su oslijepili!

Baš zato ne vide, da u crvenom raju fali svega toga, a dosta i odveć je nepravde, ropstva, gladi i . . . prolivene ljudske krvi.

Molim Te stoga, radi golgotske muke Tvoje, daj im očinski vid, neka dobro progledaju.

Zarko Te prosim, Raspeti Kriste, da ih privučesh k sebi? da ih ne odbaciš! . . .

V. Remotus

Ovaj je događaj mnoge zabrinuo. Što se to događa od naših mirnih selja? Prije, dok se poštlivao Bog i vršili Njegovi zakoni, svak je bio siguran. A sada?

Misle neki, da će socijalno pitanje riješiti time, da poubijaju svećenike i unište crkve.

Zaista, silno se varaju oni, koji misle, da je komunizam najprije socijalni pokret, a u drugom redu da je tek protiv vjere. Ne! Boljševizam je u svojoj biti najprije bezboštvo ili mržnja na Boga. Zato, kad dođe na vlast, prva točka njegova programa je barbarsko proganjanje vjere i ubijanje svećenika. Ne brine se toliko ni za socijalne reforme, ni za poboljšanje radničkih prilika, ni za prava narodnih manjina, koliko za proganjanje vjere.

Tako je u Rusiji, tako u Meksiku, tako u Španiji. Tako bi bilo i kod nas, kad bismo spavali.

Kad je boljševizam dobio vlast u Barceloni, radnicima su rekli, da socijalne reforme još malo počeka, jer je zato potrebno dosta vremena. A za proganjanje Crkve nije bilo potrebno čekati. Protiv nje je bilo sve pripravljeno: načiti, popis, oružje, krvnici i dinamit. To je bjesnoća barbarskoga materijalizma, koji ne pozna ni duše ni Boga, ili da bolje rečemo, koji mrzi i kluše i Boga.

Po svijetu

DJELA SV. OCA PAPE. U 15 godina svoga vladanja Papa Pio XI. osnovao je 105 novih nadbiskupija i biskupija; 22 biskupije podigao je na red nadbiskupija; osnovao je 22 opatije, 28 novih apostolskih vikarijata i 95 apostolskih prefektura.

MADRID JE OPKOLJEN sa sverne i južne strane. Samo jedan uski prolaz omogućuje vezu s ostalim svijetom. Položaj grada je sve kritičniji i svakoga dana madridski radio emitira očajničke apele na sve ljevičare, da priskoče u pomoć, jer će inače grad pasti. Na fronti Jarame nacionalisti su opet napredovali i zauzeli povoljne položaje za daljnje napredovanje, dok su na sektoru Guadalajare našli na velike poteškoće, jer su marksističkim četama stigla jaka pojačanja, a i vrlo je loše vrijeme.

KRVAVA NOĆ U PARIZU. 16. t. mj. noću u pariškom predgrađu Clichy došlo je do teških sukoba između pristasa francuske socijalne stranke (bivših „plamenih križara“) i pristasa stranaka pučke fronte, komunisti i socijalista, koji su im htjeli da spriječe održavanje skupštine. Tečajem ovih sukoba, koji su potrajali do rano ujutro, poginulo je 6 osoba, a ranjeno preko 300, među kojima 120 redara i žandara. Ranjen je i šef kabineta ministra pretsjednika Bluma. Napadači su bili podigli barijade, odakle su pucali na redare i žandare, koji su bili dobili pojačanje pješništva i konjanništva. Razvila se strahovita ulična borba, koja je potrajala skoro cijelu noć.

ROOSEVELT MOLITVOM SVEČANO UVEDEN U DUZNOST PRETSJEDNIKA. Prilikom Rooseveltovog ponovnog stupanja na pretsjednčko mjesto katolički svećenik Ryan izmolio je nad njim molitvu. da ga Bog uzdrži na korist čitave države.

O DVADESETGODIŠNJI BOLJŠEVICKE REVOLUCIJE piše londonski „Times“: „Prevrat, koji se vrši u Rusiji zadnjih 20 godina, skup i preskupo je plaćan neizmjenim trpljenjem i strašnom stiskom. Od nesretnoga naroda zahtijevaju se uistinu strašne žrtve. Stvorilo se karikatura pravosuđa i strašnim pritiskom umjetno se stvarala volja naroda. Osim toga je boljševizam stvorio još Kominternu, to jest organizaciju, koja sama po sebi oduzima svaku vrijednost izjavama sovjetske vlade o njevoj miroljubivosti i ispravnosti. Radi Kominterne Sovjetska Rusija je otrgnuta od ostaloga svijeta dubokim rovovima straha i nepovjerenja. Ako se Sovjetska Rusija kada kaje radi takvoga stanja, neka nikada ne zaboravi, da ga je sama stvorila.“

UROTA U MAĐARSKOJ. Grupa mađarskih ekstremnih desničara htjela je da izvrši državni udar pomoću jednoga dijela vojske i policije. Svrha ovoga udara bila je, da se u Mađarskoj uvede fašistički režim po uzoru na Njemačku i da se provede potpuno političko zbliženje sa Njemačkom. Urotnici su raspolagali velikim svotama novca, koji su dobili iz inozemstva. U vezi s urotom napustio je Budimpeštu njemački poslanik Mackenzen te dopisnik agencije D. N. B. Hahn. Vlada će povodom toga smijeniti neke časnike, koji su imali udjela u uroti, kao i šefa budimpeštanskog redarstva. Urotu je spriječio pretsjednik vlade Darany uz pomoć vođe udruženih kršćanskih stranaka grofa Zichy-a, te vođe stranke mađarskih posjednika Tibora Eckhardta. Povodom ove urote održali su pretsjavnici raznih poli-

tičkih stranaka zborove, na kojima su tražili, da vlada poduzme oštre mjere, da onemogući štetan rad fašističkih elemenata u Madarskoj.

IZBORI U INDIJI. U Indiji su održani izbori po novom izbornom redu. Pobjedili su nacionalisti, i to s većim brojem glasova i sa boljim položajima nego što su to engleske vlasti mislile. Sada će Kongres (indijska nacionalna stranka) moći provesti politički bojkot, kadgod bude htio i kadgod to bude trebalo. Nacionalisti sada traže, da se povuče dosadašnji ustav i da se raspišu novi izbori za ustavotvornu skupštinu, koja bi imala donijeti novi indijski ustav.

15 KILOMETARA DUGAKAK ŽELJEZNIČKI TUNEL treba da bude, koji će voditi kroz planinski lanac Anda i spajati Argentinu sa Čileom. Stajace oko 400 milijuna zlatnih franaka. Građenje će trajati najmanje 5 godina. Dosad je najduži tunel na svijetu bio Simplonski, koji je dugačak 19 kilometara.

U SNU JE UBIO SVOGA NAJBOLJEG DRUGA, s kojim je zajedno i stanovao, 17-godišnji student Ivan Leoncino u talijanskom gradu Asti. Usred noći on je, ne budeći se, ustao sa svoga kreveta, dohvatio jednu gvozdenu polugu i njome nekoliko puta udario svoga druga Josipa Negri, i to tako jako po glavi, da je na mjestu ostao mrtav.

NIZOZEMSKI SOCIJALISTI ODRICU SE RAZORUŽANJA! Godišnji kongres nizozemske socijalističke stranke jednoglasno je odlučio, da napusti načelo razoružanja, pošto smatra, da to načelo nije u saglasnosti sa međunarodnim političkim položajem.

PUCANSTVO PALESTINE. Koncem g. 1936. Palestina je brojila 1 milijun i 300 hiljada duša. Od toga muslimana 796 hiljada, židova 384 hiljade, kršćana 108 hiljada. 540 UNUKA I PRAUNUKA ostavila je iza svoje smrti Regina Pescador iz Conegliana Veneta u Italiji. Umrila je u 98. godini života, a imala je 9 sinova.

Križarske vijesti

NOVA KRIZARSKA BRATSTVA osnovana su u Vrbovskom (okružje senjsko) uz već postojeće drugo križarsko bratstvo; u Doboju za seljake uz postojeće radničko Križarsko bratstvo (okružje Sarajevo); u Gornjoj Dubici (okružje Sarajevo).

POSJETI I PREDAVANJA. Izaslanici V. K. B. posjetili su, odnosno održali predavanja u Samoboru, Bedekovčini i Remetama.

DUHOVNE VJEZBE. Odradene su ove duhovne vježbe za ova križarska društva: Za K. B. u Miholjancu 18. 19 i 20. III., za K. B. u Novigradu Podravskom 22, 23 i 24. III.; za K. B. u Vrbovi 22, 23 i 24. III.; za K. B. u Vinagori 1, 2 i 3. IV.; za K. B. u Kotoribi 1, 2, i 3. IV.

SOCIJALNI DAN KRIZARSTVA. Socijalni dan križarstva počeo je već sa 19. III. pa traje dalje kroz mjesec travanj i svibanj. Križarska društva priredit će taj socijalni dan bilo u širem, bilo u užem opsegu, već prema mjesnim prilikama. Upute su izdale odnosne staleške Zajednice. U svakom mjestu treba da bude barem predavanje za pozvani krug prijatelja.

ODRŽANI TECAJEVI. Izaslanik V. K. B. br. Stjepan Ramljak održao je dvodnevni tečaj za K. B. Krapina. Izaslanik V. K. B. br. Udžiban održao je tečajeve u Klostru Podravskom i Jelačićevu. Izaslanik V. K. B. br. Halat održao je tečaj u Sv. Martinu na Muri.

„SIROCE“. To je naslov scenske slike, koju je za Male Križare priredio F. Perš. Može se davati prilikom priredaba, a uglavnom je pjevanje i glazba. Stoji komad Din 3 i dobije se kod V. K. B.-a.

POSJETI I PREDAVANJA. Izaslanik V. K. B. br. dr. Protulipac posjetio je u nedjelju 7. III. Virje, Molve, Novigrad Podravski sa predsjednikom krajevnog odbora u Bjelovaru br. Miroslavom Slobodom. — Izaslanik V. K. B. dr. Cicak posjetio je 7. III. K. B. u Orehovici.

ODLUKA MINISTRA VOJSKE O ĐACIMA REGRUTIMA. Ministar vojske i morarice donio je odluku, da dači regruti, kojima je odloženo služenje vojnog roka do navršene 25 godine, te regruti, koji su odgođili službu u stalnom kadru prema čl. 52. a. stav. 2. zakona o ustrojstvu vojske, moraju u slučaju bolesti i poslije navršetka 27. godine odslužiti svoj rok u stalnom kadru. Liječnička svjedodžba, izdana od vojnih ili državnih liječnika, vrijedi samo, da se opravda zakašnjenje stupanja u kadar.

Što se radi pokrita lica

Maske su napokon pale

Čitao sam plakate: Velika sniježna noć — Noć bez cenzure — Plava noć — Narodna noć — Radnička noć — Glazbena noć — Sokolska noć — i čak: Veliki dječji krabuljni ples.

Sve se to redalo jedno za drugim. A budući da su i te puste noći bile nedostatne za mladež, to su skoro svake večeri opet bili plesni „vjenčiči“. A u zadnje vrijeme vidjeli smo dosta muške i ženske mladeži pokrita lica, gdje skaču, potežu se kroz sve gradske ulice sa najraznovrsnijim maskama (više ili manje ukusnim) jer su tako mogli činiti ono, čega se otkrivena lica srame. Na ovaj su način našli sredstvo da ostanu nepoznati: krinkom mačke, svinje, vraga, majmuna, vola...

To se sve događalo u ovoj velikoj besposlici. Dok mnogi gladiju kruha (i pure!), dotle na zabavama pada na stotine i hiljade dinara. I dok mnogi goli držeću od zime i kiše, dotle se za plesne haljine troši opet na stotine i hiljade!

A poslije mahitanja po ovim raskošnim zabavama doći će „vode“ k besposlenima i širomašnima i govoriće im o nekoj socijalnoj pravdi, jednakopravnosti i drugarstvu!

I naravski, kad dođe jedan od ovih „socijalnih ljudi“ k radnicima i kad im

reče: „Zašto radite za tu malu plaću od 15—18 dinara kad ne možete s njom platiti stan i hraniti petero djece?“ — „A, hvala Bogu, moj gospodine, kad se ne može bolje!“ — „Oho, zašto vam onda ne pomaže Bog? I taj Bog je sve vas — radnike opio!“ — „Jest, gospodine, danas je sam Bog pravedan!“

Eto, na taj način ti agitatori dolaze radniku i seljaku i izrugavaju im se, što vjeruju u Boga. A neće taj agitator da kaže tom radniku i seljaku, da je on noćas pokrita lica sa volovskom maskom — dok su radnik i seljak gladovali — trošio za svoju zabavu stotine i hiljade dinara. Eto, taj gospodin govori polaćenima o pravdi i jednakosti!

Radniče, ko je taj? — To je onaj koji tebi račune isplaćuje! To je tvoj „socijalni“ poslodavac, to je onaj koji tumači jednakost, to je onaj koji te pod maskom (sakrita lica) tuče, a bez maske Judinim rukama miluje.

Dakle, „socijalna“ gospodo, maske dolje! Činite bez maske ono, što činite pod maskom, pa neka radnik i seljak vide, ko ga vodi i kuda ga vodi!

I vi — gospodo — ne zaboravite što je rekao bijedni radnik: „Danas je samo Bog pravedan!“

HERSAN ČAJ

će Vam pomoći da opet postignete zdravlje pomoću ljekovitih svojstava bilja.

Ne budite neprijatelji sami sebi!

Oboljenja kod mijene i boli kod mjesečnog pranja (menstruacije) ublažit će HERSAN ČAJ.

Smeta li Vas gojaznost (debljina)?

Želite li biti vitki? — Onda možete upotrebiti HERSAN ČAJ.

Zašto da trpite boli kod reumatizma i kostobolje (giht) kada to nije potrebno. HERSAN ČAJ je sredstvo koje Vam može olakšati muke.

HERSAN ČAJ pomaže kod arterioskleroze hemoroida (šuljeva).

Zar zbilja ne znate da je HERSAN ČAJ, kod oboljenja želuca, jetara i bubrega dobro sredstvo.

HERSAN ČAJ dobiva se samo u originalnim omotima u svima ljekarnama.

Tražite besplatnu brošuru i uzorak kod: **RADIOSAN, ZAGREB.** Dukljaninova ul. Reg. br. 19834/1933.

svijetli g. Don R. Pian, biskupski ocolat.

DUHOVNE VJEZBE GIMNAZIJALACA I PREPARANDISTA. U prošlu subotu medjelju i ponedjeljak imali su duhovne vježbe svi učenici real. gimnazije i preparandije. Učenicima je propovijedao vlč. don Petar Čiklić, a učenicama mp. o. Pic Karadole. Duhovne vježbe završene su u utork sv. Misom i sv. Pričesti.

PROCESIJA NA VELIKI PETAK kreće iz katedrale u 8^{1/2} s. uvečer. Upozoravaju se vjernici, da nažgu svijeće na prozorima svojih stanova, kuda će prolaziti procesija.

NA VELIKI PETAK U 3 s. POPODNE, t. mj. u vrijeme, kad je Isus izdahnuo na križu, kod mnogih katoličkih naroda običava se prekinuti svaki rad za nekoliko časaka, **eda se time odade zahvalnost i počast** Otkupitelju svijeta. Ovaj lijepi običaj slijeđimo i mi!

PROSLAVA BLAGDANA GOSPINAVJESTENJA ili Blagovijesti u Novo. Crkvi prenosi se u ponedjeljak 5. travnja u **FOND NAŠEGA LISTA** doprinijeli su: Prof. don Ante Jagić (Zagreb) Din 40 — Mjesto sazalnice poznatoj rodbini pk. o fra Mate Stošića i pk. Anke Bebić pk. Mate. učenice IV. razreda građanske škole u Splitu: Don Frane Antunović (Zemunik) Din 20. — Da počasti uspomeni pk. Dumice Cukrov: Dr Josip Mijat (Mandalina) Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

DRAGI NAŠ STALJINE

Sto se to događa u Rusiji? Car Staljin Grozni ubija svoje najbliže prijatelje. Niko nije siguran. Zato mu se nastoje ulagivati na sve moguće načine. Tako mu je na VIII kongresu ruskih sovjeta u Moskvi pjevao pjesme drug Ljubčenko, predsjednik ukrajinskih pučkih komesara. Ali ni to nije bilo dovoljno. Skitili su i zapjevali litanije na čast krvoloka Staljina. Evo nekoliko zaziva:

Veliki voditelju proletarijata, Naš dragi Staljine, Naš veliki i dragi voditelju, prijatelju i oče,

Stvoritelju lijepog nam života, Tvoje ime ljube potlačeni svijui naroda,

Stvoritelju najvećeg dokumenta u povijesti, Najgenijalniji vladaru svijui vremena i naroda,

Naš dragi, ljubljani i veliki Staljine!

Ti si u mrtav život udahnuo živu dušu,

Donio si sreću u svako selo, Dao si nam sretan i veseo život!

Sve to neće utaziiti srdžbu groznoga cara, nego će i nadalje u tamne prostore bacati svoje dojučerašnje najvjernije drugove. Nisu li možda ovi izrazi prevelike ljubavi znak, da se u Rusiji događa nešto strašno?

PRODAJE SE JEFTINO KUĆA (novogradnja) sa dva stana i dvorištem, uz vrlo povoljne uvjete isplate. Obratiti se na uredništvo lista.

Život Šibenika

Obredi Velike nedjelje u našim crkvama

KATEDRALA SV. JAKOVA. Cvjetnica: U 5^{1/2} s. župska sv. Misa i pjeva se Muka. U 10 s. ujutro preuzv. biskup uz asistenciju kanonika i svećenika blagoslovlje palme i masline. Zatim procesija po trgu oko katedrale. Preko sv. Mise pjeva se Muka po Mateju. Odgovore „Muke“ od Encrois-a izvodi i ove godine M. F. D. „Kolo“. — Veliki utorki srijeda: U 9^{1/2} s. ujutro pjevana sv. Misa sa Mukom po sv. Marku u utork, a u srijedu s Mukom po sv. Luki. — Na veliku srijedu u 6 s. popodne pjevana „Jutarnja tmina“. Tužaljke Jeremije proroka pjevaće klerici. Responsorije izvodiće „Zbor sjemeništa“. Na koncu „Krist postade poslušan“ od Amerio i „Smiluj se meni Bože“ od Casimira-pjeva „Cecilijanski zbor“.

— Veliki četvrtak. U 9^{1/2} s. ujutro pontifikalna sv. Misa i pričest svećenika. Posvećenje sv. ulja uz veliku asistenciju kanonika, dvanaest svećenika, dakona i subdakona. Na koncu obavice preuzv. biskup pranje nogu trinaestorici klerika. U 6 s. popodne „Jutarnja tmina“. Pjevanje isto kao i velike srijede. — Veliki petak: U 10 s. ujutro „Misa pretposvećenih“. Pjeva se Muka po Ivanu. Odgovore izvodi „Zbor sjemeništa“. Zatim otkrivanje križa. U 6 s. popodne „Jutarnja tmina“, pjevanje kao na veliku srijedu. Prije procesije korizmeni će propovjednik preč. don A. Šare održati propovijed o Muci. Zatim u 8^{1/2} s. razviće se gradom teoforična procesija. — Velika subota: U 9^{1/2} sati ujutro blagoslov vatre, svijetla, uskrnsne svijeće, proročanstva i blagoslov krsne vode. U 11^{3/4} svečana sv. Misa uz pontifikalnu asistenciju preuzv. biskupa.

VAROŠKA ŽUPSKA CRKVA. Cvjetnica: U 5^{1/2} s. tiha sv. Misa. U 10 s. blagoslov maslina, pak pjevana sv. Misa. U 12 s. svečano izloženje Svetotajstva na klanjanje za 40 sati. U 6 s. pp. propovijed i sahranjenje. — Ponedjeljak i utork: U 5^{1/2} s. ujutro sv. Misa, u 6 s. izloženje Svetotajstva, sv. Misa. Popodne u 6 s. propovijed i sahranjenje. — Velika srijeda: U 5 s. ujutro izloženje Svetotajstva, zatim sv. Misa, a u 12 s. blagoslov i sahranjenje. — Veliki četvrtak: U 8 s. pjevana sv. Misa i zajednička pričest; u 6 s. pp. „Gospin plač“, zatim propovijed. — Veliki petak: U 6 s. sv. Misa, Muka i otkrivanje križa; u 6 s. pp. „Gospin plač“. — Velika subota: U 5^{1/2} s. blagoslov vatre, pepela i vode, sv. Misa, blagoslov jaja i kruha.

DOLAČKA ŽUPSKA CRKVA. Cvjetnica: U 7 s. blagoslov maslina, pak pjevana sv. Misa i Muka. — Veliki četvrtak: U 6^{1/2} s. pjevana sv. Misa i pričest vjernika. — Veliki petak: U 6^{1/2} s. služba Božja i Muka. — Velika subota: U 6^{1/2} s. blagoslov vatre, proročanstva i sv. Misa.

CRKVA SV. FRANE. Cvjetnica: Tihe sv. Mise u 6, 7 i 10^{1/2} s., u 8 s. blagoslov maslina i pjevana sv. Misa s Mukom. — Veliki četvrtak: U 7 s. pjevana sv. Misa i pričest vjernika. — Veliki petak: U 8 s. pjevana sv. Misa i pričest vjernika. — Velika subota: U 6^{1/2} s. služba Božja. — Isto tako na Veliku subotu.

NOVA CRKVA. Cvjetnica: U 7 s. blagoslov maslina, pak procesija oko crkve, sv. Misa i pjevanje Muke. — Veliki četvrtak: U 7 s. sv. Misa, u 5 s. pp. „Gospin plač“. — Veliki petak: U 6^{1/2} s. služba Božja, u 4 s. pp. „Gospin plač“. — Velika subota: U 6^{1/2} s. blagoslov vatre i uskrnsne svijeće, a zatim sv. Misa.

CRKVA SV. DOMINIKI. Cvjetnica: U 6^{3/4} tiha sv. Misa, u 10 s. blagoslov maslina, pak pjevana sv. Misa i Muka. U 3 s. pp. blagoslov, preko koga se pjevaju stihovi o Muci Isusovoj „Prijatelji moji“. — Veliki četvrtak: U 8 s. svečana sv. Misa. — Veliki petak: U 8 s. Misa pretposvećenih. — Velika subota: U 8 s. blagoslov vatre i uskrnsne svijeće, a zatim proročanstva i sv. Misa.

CRKVA SV. LUČE. Cvjetnica: U 6^{1/2} s. sv. Misa s Mukom. U 3^{1/2} s. pp. blagoslov. Isto na Veliki ponedjeljak i utork. — Veliki četvrtak: U 6^{1/2} s. sv. Misa i pričest. — Veliki petak: U 6^{1/2} s. služba Božja. — Isto tako na Veliku subotu.

NOVA CRKVA. Cvjetnica: U 7 s. blagoslov maslina, pak procesija oko crkve, sv. Misa i pjevanje Muke. — Veliki četvrtak: U 7 s. sv. Misa, u 5 s. pp. „Gospin plač“. — Veliki petak: U 6^{1/2} s. služba Božja, u 4 s. pp. „Gospin plač“. — Velika subota: U 6^{1/2} s. blagoslov vatre i uskrnsne svijeće, a zatim sv. Misa.

CRKVA SV. IVANA. Cvjetnica: U 6 s. blagoslov maslina, pak sv. Misa s pjevanjem Muke Isusove po sv. Mateju. — Veliki četvrtak: U 6^{1/2} s. pjevana sv. Misa i zajednička pričest vjernika. — Veliki petak: U 6 s. pjevanje Muke Isusove po sv. Ivanu, otkrivanje Križa, Misa pretposvećenih. — Velika subota: U 5^{1/2} s. blagoslov vatre i uskrnsne svijeće, proročanstva, pjevana sv. Misa.

CRKVA SV. DUHA. Cvjetnica: U 5^{1/2} s. blagoslov maslina i sv. Misa s pjevanom Mukom. — Veliki četvrtak: U 6 s. pjevana sv. Misa i pričest vjernika. — Veliki petak: U 5^{1/2} s. služba Božja. — Velika subota: U 5^{1/2} s. služba Božja.

CRKVA SV. NIKOLE. Cvjetnica: Sv. Misa u 8 s. — Veliki četvrtak: Sv. Misa u 7 s.

POST I NEMRS U VELIKOJ SEDMICI. Svaki dan je samo post bez nemrsa, dok je u petak post i nemrs, a u veliku subotu post i nemrs samo do poane.

INSPEKCIJA VJERONAUKA. Ovih dana inspicirao je vjeronauk po mjesnim pučkim školama i građanskoj školi pre-